

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De operibus solidæque devotionis exercitiis, quæ vel quotidie non
peraguntur, ves fusiore indigent explicatione, quomodo cum majori fructu
peragi possint

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Caput Sextum. De Cultu-latriæ Dei Trini & unius, Hyperdulia B. M. V.
Deipara, Duliæ Angelorum ac Sancto-[...]orum. Itam de pietate ac
benevolentia animabus in purgatorio detentis, dein de variis per ...

Nutzungsbedingungen

urn:nbn:de:hbz:466:1-54780

CAPUT SEXTUM.

*De Cultu-tatris Dei Trini & unius, Hyperdulia
B. M. V. Deipara, Dulia Angelorum ac Sancto-
rum. Item de pietate ac benevolentia anima-
bus in purgatorio detentis, dein de variis per
opera misericordia sive corporalia sive
spiritualia praestandis.*

§. imus.

*Orationes & affectus erga Deum Trinum & Unum
certis per hebdomadem ac mensem temporibus eli-
ciendi. In quibus ob durius evadendum purgato-
rium, animam magis magisque purificandam, &
ad ultimum finem suum dispensendam te debes
frequenter cum magno fervore & sin-
gulari devotionis gustu exercere.*

Oratio ad SS. Trinitatem.

Credo in te, spero in te, amo te SS. Trini-
tas unus Deus, incomprehensibilis cogita-
tu, veritas, fidelitas, pulchritudo, sapientia,
bonitas infinita. Offero tibi pro libello sup-
plici omnia merita IESU, Mariæ, omnium Elec-
torum, & rogo, ut tuis beneficiis benè semper
utar. Quidquid boni de te scriptum habent
Bibliothecæ omnes. Quidquid boni de te dixit
vel

vel cogitavit ullus. Quidquid in thesauro scientiae tuæ est, quod tibi offerri à me possit, id omne tibi offero in gratulationem de bonis tuis, in gratiarum actionem pro donis tuis, in satisfactionem pro malis meis, in impetrationem amoris, quo te magis ac magis amem semper, usque in diem pulchrum amoris æterni. Illo Magistro doce me omnia optimè ac maximâ diligentia facere. Quia illa facio tui amore, qui optimus & maximus es ô pretiosissime, ô pulcherrime, ô nobilissime, ô gloriosissime Deus meus, deliciarum omnium priuæ ac summæ deliciæ, affluentissima dulcedo, infinitè infinita immensitas, divina Majestas, omnis boni, quod amari potest, thesaurus unicus, ac pura voluptas, SS. Trinitas, unum verum bonum, & ultimus finis meus.

Notiones trium divinarum personarum.

O Stupenda Patris innascibilitas! æterna geniti non facti filii filiatio, necessaria & amabilis Spiritus sancti à Patre Filioque spirati processio! ostendis te nobis per has notiones tuas, ut per proprias rationes unamquamque personam divinam cognoscamus. Et tamen te inter tot etiam notiones, dum credimus, necdum novimus Deus meus. Hic hæremus inter obscura ista, sed olim explicanda unitatis & pluralitatis vocabula. Usque dum te ipsum nobis ostendas in te, ô digna divinitatis Unitas & personarum Trinitas. Exspecto illud lumen, & spe-ro; quod hæc in te vistrus sim, ut plus te amem.

tunc notum magis. Notus in Judæa Deus, & rudi valde notitiâ & in viâ. Notus in cœlo Deus, at illa notitia penitus absorbet cognoscentes, immersit in infinitum deliciarum mare per totam æternitatem non transnatandum. Et ideo, licet te non capiam nec capere possim Deum meum Trinum & Unum; hoc tamen capio, quod nullum pet totam æternitatem in tui visione possit obrepere tedium; sed semper novum deliciarum mari immersendus sim; quia, cum infinitè infinitus sis, novam semper continua per totam æternitatem tui tam benè in essentia & prædicatis absolutis, quam relativis visio causabit dulcedinem, & hanc ineffabilem.

Oratio ad quamlibet divinam personam.

O Pater cuius intellectus verbum infinitè bonum est, quia æquè Deus ac tu es. Da ut omne verbum intellectus mei, omnis cogitatio mea sit bona, tibiique placeat. Accipe, doce, imple, custodi intellectum meum. O processio verbi secundum actionem intelligibilem, o Processio amoris secundum operationem voluntatis tibi addico, devoveo, immergo intellectum meum, & voluntatem meam tanquam radices omnium mearum operationum. Sit servus tuus intellectus meus, sit ancilla tua voluntas mea & anima mea.

Desiderium videndi SS. Trinitatem.

Fecisti nos Domine, ut inquietum sit cor nostrum, donec requiescat in te. Volo ergo peni-

penitus in te quiescere. Tu in purgatorio punies dilectas tibi animas; quod corporibus conjunctæ non ardenter satis desiderarint te videre, te frui Deo Trino & Uno tanquam ultimo fine suo. O finis meus unicus, Deus cordis mei, Deus desideriorum meorum fac me ergo virum desideriorum; qui nil desideret nisi fruitionem tuâ. Oportet me opus tuæ manus ad te velut metam & finem transmitti, sicut sagitta à sagittante ad signum transmittitur. O pone me quasi sagittam eleam, qui te mihi pro meta dedisti Deus. Ne permitte, ut aliò feratur oculas mentis meæ, sed omnia dirigat unicè ad amorem & honorem tuum, & inextinguibile semper excitet desiderium te attingendi. Utinam quotquot ullo calamo scribi, vel ullâ mente concipi possunt numeri, tot Cherubinorum & Seraphinorum, imò tot JEsu & Mariæ cordibus te desiderarem, te amarem in infinitum, tot thesaurorum talentis pro gloria tua expensis te honorarem in infinitum, tot linguis, tot desideriis, tot gaudiis tibi gratularer in infinitum, tot holocaustis tibi pro peccatis meis satisfacrem, & pro beneficiis gratias agerem in infinitum, tot desideriis optarem id amore tui agere, quod tibi super omnia placet in infinitum. Sicut autem desideria otiosa occidunt pigrum, itâ tu omnem socordiam à desideriis meis excute, & me ac illa tibi perfice. Ut ego & omnia opera mea sint amori & honori tuo oblatio consummata, sacrificium doloris pro peccatis, &

holocaustum amoris tui crucis holocausto ac
meritis unita.

Suspiria amoris.

Domine sicut dixisti Catharinæ Senensi velle te, nostra opera & desideria esse quodammodo infinita, ita volo. Utinam ita te amarem, sicut amaris in cælo & in terra, idque cordibus infinitis. Utinam singulis momentis possem unire singula momenta vitæ meæ omnibus meritis vitæ ac mortis JEsu, utinam singulis momentis possem JEsum in Eucharistiæ Sacramento percipere cum præparatione illâ, quâ illum ulla unquam anima vel re ipsâ, vel etiam desiderio accepit, ac te mi Deus ipso JEsu corde amare infinitis modis in infinitum.

O Deus medulla optimi, flos pulcherrimi, mysterium pulchritudinis, pulchritudo bonitatis, patria omnis dulcedinis, omni amœnitate jucundior, omni colore jucundior, omni thesauro ditior, doleo, quod per tot vagas & vanas mundi strophas raptatus phæneticus animus meus tantum temporis perdiderit extrate. Jam tibi sim sacer totus, ament te, loquantur tibi oculi mei. Quoties illis cælum aspicerem, toties desidero tibi offerre omnia illa cordium sanctorum desideria, quibus accendeantur Sancti, cum cælum aspicerent. Toties offerre tibi desidero totum illum amorem, quo amaris in cælo à te ipso, à JEsu, à Maria, & ab omnibus Eleætis tuis. Desidero illis adjungi, ut amem te. Quoties respiravero, toties tibi gratias red-

reddere cupio per omnia JESU merita pro beneficiis omnibus , quæ à te accepi , nec ego tantum , sed & omnes creaturæ . Si cor meum intra se haberet aliquem Seraphinum , vel cor Mariæ , vel cor JESU , quod in pectore S. Catharinae Senensis dicitur habitasse , Deus meus quomodo te amaret ! ecce communicans vel Sacrum indies dicens habeo in pectore Jesum quotidie ; ille te amet in me , amorem meum illius cordi committo . O si , quemadmodum integræ Dæmonum legiones unius hominis corpus feruntur ingressæ , ita ego uno corde omnes beatos spiritus complecti possem . O quam felix tunc esset cor meum adeo plenum Choris lamentantium Angelorum . Si haberem in corde meo omnes Martyres , omnes vellem expirare Martyrio doloris & amoris tui ô Deus digne , pro quo per Martyrium omnis vita omnium mortaliuum immoletur .

Intentio.

O Mi Deus , si singula , quæ facio , possem ad supremum tibi placendi seu eminentissimæ intentionis apicem elevate , facerem . Et nunc illo fine omnia offero divinæ Majestati tuæ . O si quoties te ego & omnis creatura offendit , toties possem hanc animam pro te ponere , omnesque dolores & agones omnium pro te & in te preciosâ morte Defunctorum in corpore meo tibi velut in holocaustum offerre . Amo te mi Deus ideo vel maximè , quod te ut infinitum

unicum bonum infinitè ames , & vellem in infinitum augere numerum singulorum bonorum opem & intentionem bonarum, quibus à me vel ab ulla creatura honoratis. Nullam corporis, nullam animæ meæ actionem volo esse adiaphoram, sed valde bonam , dirigoque illam ad summam gloriam tuam per manus Salvatoris mei D. N. JEsu Christi , in quibus perficiantur omnes , & juventur ipsius infinitis meritis , & meritis benedictæ Matri ejus & omnium Eleotorum. Utinam singulis possem addere numerum & pretium infinitum ac fines omnes, qui in divina mente tua sunt optimi. Et hæc omnia expressè volo , quoties dixerim vel cogitavero ad majorem Dei gloriam. Quoties sonitum campanæ audiero , quoties manum aut pedem movero, aut arteriæ pulsus erit,

*Alia intentio ante opem aliquod alicujus momenti
etiam Sacrificium Missæ , vel pœnosum , vel
per se tendens ad Dei gloriam ex moti-
vis variarum virtutum.*

Per manus JESU & Mariæ , omniumque Eleotorum & Angeli Custodis mei , omnium creaturarum nomine , in unione omnium meritorum Christi , & sanctissimâ illâ purissimâque intentione , quâ tu mecum concurris , non solum pro nunc , sed pro æternitate tota , quantum in me est , maximoque affectu & modo , quem scis meliorem , tibique acceptiorem esse , offero divinæ Majestati tuæ hoc opus, molestiam, laborem, dolorem cum intentione.

J. Pla-

Solida devotionis exercitia. 25

1. Placendi tibi soli & suavissimum gustum dandi ; quia ob infinitam bonitatem & perfectiōnem tuam dignus es. *Caritas.*
2. Quia sic spero me per infinitam potentiam tuam , fidelitatem ac misericordiam tuam obtenturum gratiam , merita ac gloriam. *Spes.*
3. Quia credo te h̄ic præsentem esse , posse ac velle me audire & exaudire. *Fides.*
4. Quia istâ actione te honorare , tibi ob infinitam excellentiam tuam cupio servire velut meo Dómino , principio primo & fini ultimo. *Religio.*
5. Quia sic imitari intendo meum JEsūm , B. V. & omnes Sanctos. *Imitatio Sanctorum.*
6. Quia hoc modo resarcire desidero ingratitudinem & injurias , quibus ego cum aliis peccatoribus te offendī. *Pœnitentia , zelus honoris divini.*
7. Quia hoc requirit obligatio gratitudinis protu amore & beneficiis mihi præstitis. *Gratitudo.*
8. Quia benē operando evadere cupio pœnas purgatoriū , multoque magis inferni à justitia tua infligendas. Et tali modo pro pœna peccatis meis debita justitiae tuæ satisfacere desidero. *Metus supernaturalis & justitia vindicativa.*
9. Ut actiones meæ justæ bonaque exempla ædificant proximum , illique & vivo & mortuo prosint , & à tua liberalissima manu hoc illud N. N. pro me & aliis in illorum utilitatem immittantur. *Caritas fraternalis.*

10. Propter bonum quod in rem publicam Christianam aut religionem , cuius membrum sum , inde retulat. *Pietas & justitia legalis.*
11. Quia sic obedio tibi præceptis tuis ac regulis meis. *Obedientia.*
12. Ut hâc monetâ operum virtuosorum solvam debita , ad quæ vel justitia vel fidelitas aliis præstanta me obligat. *Justitia & fidelitas.*
13. Ut subjiciam me divinæ voluntati tuæ velut indignissimum & egentissimum ob peccata mea. *Humilitas.*
14. Quia sanctè operando reprimere & vincere volo inordinatas passiones meas. *Fortitudo, Mortificatio.*
15. Ut labore hoc vel pœnoso exercitio corporis aut animæ impediām & vincam motus & cogitationes castitati contrarias. *Castitas.*
16. Quia sic dictat veræ prudentiæ dictamen ; ut , quamdiu valetudo ac tempus permittit, benè operer , meque in virtutum exercitio strenuè excolam. *Prudentia.*
17. Quia rationi honestatique conforme est, ut virtutes exerceam. *Virtus in genere.*
Ex his omnibus & possibilibus quibuscumque motivis supernaturalibus me quodvis opus tibi offerentem Domine Deus adjuva. Ut cum gratia tua incipiam, prosequar & finiam omnes operationes meas ad tuam maiorem gloriam, & sanctissimæ voluntatis tuæ accuratam in omnibus adimplitionem.

Exer-

Exercitium spirituale Venerabilis Servi Dei Pape
Innocenti XI. à S. Congreg Rithum 16. Ju-
nii 1714. approbatum, juxta exemplar
Roma idiomate Italico impressum.

TE adoro Deum meum, sanctissimam Tri-
nitatem, Patrem, Filium & Spiritum sanctum,
tres personas & unum solum Deum; &
adjutorium divinum suppliciter imploro, &
me humilio in abyssum mei nihilis sub directione
tuæ Majestatis.

Credo firmissime, & milles vitas exponerem
ad testificandum illud, quod dixisti mediante
sacra Scripturâ & sanctâ tuâ Ecclesiâ, quia infinitè
verus & verax es.

Omnini spem meam in te repono & omnia
mea bona spiritualia & temporalia hujus & alterius
vitæ. Omnia desidero & exspecto solum de
tuis manibus, quia tu Deus meus es, vita mea,
& sola spes mea, utpote infinitè potens, fidelis
& misericors.

Tibi trado hodie & semper corpus & animam
meam, meas potentias, memoriam, intelle-
ctum, voluntatem & omnes meos sensus.

Protestor, quod non consentiam, nec quod
unquam consensurus sim, quantum in me est,
ulli rei, quæ in minimo tuam Majestatem of-
fendere possit.

Promptus sum ad quamcunque pœnam de
tuis sanctissimis manibus mihi infligendam, ut
omnino me conformem tuæ divinæ voluntati.

To-

Totum me vellem impendere, ut tuae Majestati quæcunque obsequia exhiberentur, & ea glorificaretur ab omnibus totius mundi hominibus.

Gratulor quâm maximè de tua æterna felicitate, & mibi gaudeo, quod sis tam glriosus in cælo & in terra,

Infinitas ago gratias ob beneficia à me & toto mundo recepta & recipienda à tua Majestate.

Omni cordis & animi affectu tuam bonitatem amo propter se ipsam, & vellem scire quomodo illam melius amare deberem prout te amant Angeli & justi, quibuscum meum imperfectissimum amorem conjungo.

Offero tuae Majestati insimul cum meritis Sanctorum, B. Virginis & Christi Domini nostri omnia opera mea tingendo ea pretiosissimo sanguine JESU mei Salvatoris.

Habeo intentionem acquirendi in actionibus meis hodiernis tot indulgentias, quot possum, & illas applicandi per modum suffragii animabus in purgatorio.

Habeo similiter intentionem offerendi omne illud, quod possum & sum facturus hodie, immo omnia sacrificia, quæ in toto mundo in omnibus horis hoc mane in sacris Altaribus offeruntur, quæ profundè adoro in pœnitentiam & satisfactionem meorum peccatorum.

Deus meus, quâm ingens malum feci offendendo tuam Majestatem, quia dignus es, ut infinitè ameris, & tibi serviatur; propterea me pœnitet, & doleo quantum possum de omnibus

bus meis peccatis , & mihi displiceret plus, quām omne aliud malum , humiliter veniam rogo, & mihi propono firmiter tuam divinam Majestatem deinceps non amplius offendere.

Configilio ad plagas tuas JESU Christe, & in eis me hodie & semper defende usque dum mihi licuerit (ut humillimè rogo) te videre & amare in æternum. Amen.

JESU, Maria & Joseph vobis dono cor & animam meam.

Vide plures ad Deum amorosas aspirationes in soliloq. Augustini , & aspirationibus ad SS. Trinitatem in § 2. hebdomadas anni distributis P. Nadasi S. J. qui libellus volvi & revolvi metatur. Quia autem nulla melior fundi potest ad Deum Oratio præ illa, quām D. N. J. C. sacrosancto ore suo nos ipse docuit , visum est præter illam (quam c. 3. §. I. in explicatione contentorum Missæ breviter dedi pag. 9.) tres fusiores Dominicæ Orationis Paraphrases hic subnectere.

Paraphrasis prima Orationis Dominicæ.

Cujus tres prime petitiones spectant honorem Dei,
et uor sequentes utilitatem nostram , ac media
continent ad finem nostrum [qui est servire
Deo & salvari] pervenienti.

Pater noster Titulo creationis , redemptio-
nis, regenerationis per baptismum, adopti-
onis in filios per gratiam , & vocationis ad cæ-
le-

lestern hæreditatem, adeoque ro Pater noster summam in nobis reverentiam, fiduciam & caritatem excitare debet, quam augere debent verba sequentia: *Qui es in celis.* Licet enim Deus ubique sit, cœli tamen specialis hic sit mentio, ut reflectamus à Patre nostro optimo ac maximo sperandam à nobis esse & unicè petendam hæreditatem cœlestem, & illa quæ eò condicunt, mentemque à terrenis penitus transferrandam, quæ non sunt nisi fumus & umbra, & vanitas vanitatum. Et quia Deus Trinus & Unus ob sua attributa & bonitatem infinitam ab omnibus coli meretur, eum autem in se sanctificare, aut gloriam ejus interrami, vel sanctitatem, justitiam, bonitatem augere non possumus. Per ro *Sanctificetur nomen tuum* petitius sanctificationem ejus extrinsecam, ut scilicet accrescat sancta fides, spes, caritas, religio, Dei cultus, & per clariores de eo cognitiones & ardentes amoris actus, ejus bonitas & sanctitas in cordibus nostris omniumque hominum magis semper deprædicetur. Per ro *Adveniat regnum tuum* primò complacemus nobis in regno, quod habet Deus ex natura sua, quodque est dominium absolutum in omnes creaturas. Et Ps. 144. dicitur: *Regnum omnium saeculorum,* & dominatio de omni generatione in generationem. ad. Petimus regnum Dei mysticum teste Hier. & Ambros. ut idololatria, infidelitas hæresis, apostasia & Diabolus in mundo regnare desinant, nec peccatum regnet in nostro mortali corpore, sed virtus, pudicitia, religio.

gio. 3*tio*. Petimus regnum cælestē, quod Deus communicando se beatis per lumen gloriæ laudatur & amatūr in æternū. Et hinc suspirando, ut regnum hoc nobis adveniat; petimus, ut cito ex hoc mundo velut è gravi peregrinatiōne, & periculosa militiā transferamur in illud. Per to *Fiat voluntas tua sicut in calo & in terra* petimus; ut nostra voluntas se in omnibus subiicit legi & voluntati divinæ tanquam omnium creatrici, imperatrici, & regulæ oīnis honesti ac virtutis. Petimus simul à Deo copiosam & efficacem gratiam, quā ita alacriter, integrè & concorditer per omnia tām in agendo quam patiendo justis desideriis & consiliis divinis obedient homines, sicut beati in cælis iisdem obediunt. Et hinc non sequitur nos teneri ea velle, quæ ex sola Dci permissione eveniunt. Neque enim possumus velle peccata, neque etiam tenemur velle pati aliqua, quæ pati peccatum non est. Ut sunt cœdes Christianorum, eversiones urbium, aliaque mala. Imò toto affectu possunt us desiderare, ut ea non eveniant, & quantum in nobis est, ea à Catholica Ecclesia amoveantur. Quod si tamen ejusmodi evenient, dicendum cum Psalmista: *Justus es Domine & rectum judicium tuum*. Sicut multò magis id debemus dicere: Si, postquam Deum rogavimus, ut hanc vel illam crucem nobis non immitrat, vel à nobis tollat, non exaudiamur. Sicut enim conditionē semper talia petenda sunt, si scilicet saluti nostræ conducant, & ad Dei gloriam sint, sic & cum Christo petente à se

se auferri calicem passionis subjungendum est;
Veruntamen non mea, sed tua voluntas fiat.

Per **to** Panem nostrum quotidianum, vel etiam
superstantialēm da nobis hodie. Faretur cum-
primis omnis homo sive Rex sive rusticus, sive
pauper sive dives, se esse mendicum coram Deo,
imò prosterni supplicem ante januam magni
Patris-familias, qui pascit nos ab adolescentia.
Et sicut olim in deserto per 40. annos sexcentis
Israelitarum milibus, ità & modò singulis ho-
minibus escam de cælo dat. Deinde petimus
panem nostrum NB. non alienum aut raptum;
sed nobis per nostros labores, census, eleemosy-
nas, aliterve à Deo datum aut dandum. Per
to Panem substantialēm in sensu litterali petimus
ea, quæ ad conservandam hominis substantialēm
& vitam usu quotidiano sunt necessaria & utilia.
Qualia sunt cibus, potus, indumentū, habita-
tio, medicina, somnus, non autem luxus, deli-
ciæ, superflua, quibus plerumque homines à
cælestium spiritualium rerum curā abstrahuntur.
Et quia substantia nostra corpore constat & ani-
ma, sicut pro corpore sustentando ea, quæ
jam dixi, petimus; ità pro anima alimentatio-
nem spiritualem, nempè bonum usum gratiæ
quotidianæ, auditionem verbi Dei, lectionem
fructuosam libri sacri, & quamlibet spiritualem
exercitationem animæ nutriendæ necessariam
vel opportunam. Ut scilicet hoc pane quilibet
juxta suam vocationem utatur & nutritur.
Porro panis *supersubstantialis*, & ut S. Hieron-
vērit, *principius, egregius, eximus, peculiaris,*
vel

velut alii, *electus*, qui est super omnes substantias & omnes creaturas, est sacrosancta Eucharistia. Hoc ergo vel maximè pasci petimus. Et sicut non tantum dari postulamus panem pro corpore, sed & salutarem vim vigoremque nutriendi & roborandi quotidiano pani aut cibo potuique, aliisque ad vitam sustentandam necessariis inseri, ut corpori prosit ad sanitatem & robur, ut eò melius animæ in Dei famulatu serviat corpus. Nam corpus, quod corrumpitur, aggravat animam. Ità vel maximè id pertendum pro cibis animæ jam enumeratis, & præcipue pane Eucharistico, ut ejus usu Spiritus S. gratia in anima roboretur & crescat.

Per te *Dimitte nobis debita nostra*, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Deprecamur mala animæ seu peccata, per quæ summa debita contahimus ob summam injuriam, quam irrogant Deo. Quæ, quia infinita est, hinc pro ea ejusque debito abolendo nec homo nec Angelus ex rigore justitiae satisfacere potuit, sed solus Christus, qui est Deus & homo. Unde petimus nobis remitti ex meritis Christi reatum culparum & pœnæ, quam peccando incurrimus; idque sub conditione, quam Deus à nobis requirit, ut & nos dimittamus debitoribus nostris debita non pecunia, nec restitutionis famæ & honoris; sed injuriæ nobis illatae. Ità ut proper illam non prosequamur eos odio, nec velimus vindictam privatam, nec etiam publicam; nisi quando bonum publicum, aut rectatio aliud postulant. Unde qui recitant oration-

tionem Dominicam , & nolunt proximis injuriam dimittere , mentiuntur coram Deo , & contra se ipsos sententiam quasi pronunciant . Non mentiuntur tamen ii , quibus id difficile est , & ob infirmitatem non possunt statim dimittere . Si optent , ut debent , dimittere . Et petant à Deo robur & gratiam , voluntatem Dei quoad hoc punctum implendi .

Per TO *Et ne nos inducas in temptationem* petimus ; ut Deus nos non permittat induci in temptationem , hoc est , occasionem , circumstan- cias , in quibus nos lapsuros aut à qua nos superatum iri prævidit . Hinc à quolibet assidue & ardenter imploranda est à Deo gratia congrua , ne ab ea deserti , ut Aug. ait , alicui temptationi vel consentiamus decepti , vel cedamus afflicti . Et quanquam nonnulli Sancti animati magnâ ani- mi fortitudine & fiduciâ in Deum optarint tentationes quasi materiam augendæ virtutis & me- riti , ordinariè tamen tutius est temptationes fu- gere & deprecari . Et hinc admonet nos Chri- stus infirmitatis nostræ , ut ob eam nos tentati- onibus non ingeramus , sed eas , quoad fieri po- test , arceamus & deprecemur .

Per TO *Sed libera nos à malo* intelligitur pri- xiò malum temptationis , de quo suprà . 2dò . Dia- bolus . 3tiò . Peccatum , & id , quod ad peccatum trahit , vel virtutis ac perfectionis est impedi- mentum . 4rò . Gehenna .

In fine additur *Amen* , quod videntur addi- disse Græci ex pia & solenni consuetudine , est que votum , ut fiat , quod petitum est .

Paraphrasis secunda Orationis Dominica.

Prout ante Sacrum vel Communionem orari potest
flexis ante SS. Sacramentum genibus.

Adoro te mi Deus in hoc tabernaculo tuo eā ipsāmet, quam proprio sancto ore tuo me docuisti, oratione. *Pater noster* mille titulis, qui es in cālis, & de cālis ad vocem Sacerdotis venis in hoc divinissimum Sacramentum. *Sanctificetur nomen tuum.* Tu cum omni sanctitate, divinitusque perfectionibus ad me venis in hoc Sacramento. Tu, quando in ultima Cōēna id instituisti, orāsti pro me æternū Patrem, dicens: *Ego sanctificavi me ipsum; ut sint ē& ipsi sanctificati in veritate.* Joan. 17. In veritate, non ficte aut simulatē, sanctus esse volo, volo in dies magis magisque ab omni peccato, omnique inordinato erga creaturas quascunque affectu vel odio recedere, & passiones meas edomare. *Adveniat regnum tuum.* Quod est *justitia, pax & gaudium in Spiritu Sancto.* Rom. 14. Da mihi illud per SS. hoc Sacramentum velut pignus æternæ gloriæ, imple in me illud, ut verum fiat, quod dixisti: *Regnum Dei intra vos est.* Luc. 17. *Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra.* Tu voluntatem tuam, quæ omnis, in agendo & patiendo, perfectionis est regula, impleri vis in nostram propriam utilitatem, & cālum das eam facienti in terris. Quando dignè sacrosanctum corpus & sanguinem tuum sumo, cā-

L

lum

lum sum, quia Deus in me habitat, & sicut tunc
quasi in cælis tibi me totum dedico, ita & in ter-
ris postmodum, sive quando resumam alia ne-
gotia, tuam in omnibus sanctissimam volun-
tatem adimplere paratus sum. *Panem nostrum*
super substantiam SS. Corpus tuum dona nobis
hodie, nec speciebus panis & vini dissolutis re-
cede à me, donec multiplici gratiæ ac meriti
augmento benedixeris animæ meæ. *Dimitte*
nobis debita nostra, à peccatis animam purga, ut
in statu gratiæ accipiam. Copiosa est redem-
ptio tua ob infinitum sanguinis tui pro me effusi
premium, quod velut in deposito est in scrinio
Venerabilis Sacramenti. In unione autem im-
mensæ caritatis tuæ [quâ in Cruce dixisti: *Pa-*
ter dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt] L
animo sincero & tibi noto dimitto debitoribus
meis, & ignosco ac condono omnibus, qui mihi
unquam voluerunt, fecerunt, volunt, faciunt,
volent, facient malè. Imò ad tuum exemplum
malefacta beneficiis rependere, semper & ubi
potero, paratus sum. Adhuc semel repeto, &
dico in confidentia tibi, qui corda nōsti, & re-
nes scrutaris omnium, dimitte mihi, sicut ego
dimitto, cumque eo majori gustu ac compla-
centia intra in cor meum. *Et ne nos inducas in*
tentationem. Adjuro te per ipsum corpus ac san-
guinem tuum, quem jam sumpturus sum, vel
sumpsi, ne sinas in tales me unquam tentatio-
nem induci, cui succubitus sum. Ut, sicut
jam in gratia tua, ut confido, sum, & per tu*re*
sumptionem magis confortor, sic nec in vita
nec

Solida devotionis exercitia.

243

nec in morte ea excidam. Deus ab austro ve-
niet, & Sanctus de monte Pharon. Cirnua (ar-
ma & instrumenta passionis in manibus ejus, dum
quis eum in S. Communione accipit) ante fa-
ciem ejus ibit mors (peccatum mors animæ eli-
minatum) & egredietur Diabolus totus confu-
sus & enervatus ante pedes ejus. Habac. 3. tan-
quam Duxem, Protectorem, & omnipotentem
adjutorem tales contra dæmonem, carnem,
mundum te in hoc Sacramento adoro, & intra
me sumo. Libera nos à malo, peccato scilicet
& æternâ damnatione. Ità Domine, tu potes
& vis me liberare. In hac omnimoda confi-
dencia accedo, vel accessi ad tremendum Altare
tuum. Corpus Domini Nostri custodiat me ab
omni malo. Amen sive fiat.

Paraphrasis tertia Orationis Dominica.

Sive sancta desideria Superioris religiosi, quibus
velut humeris suam familiam sustinere debet.

V. Reg. Recit. 1. juxta septem petitio-
nes Orationis Dominica.

Decerpere ex illis potest, qua convenient, Profes-
sor respectu suorum discipulorum, & Paterfa-
milia respectu domesticorum, & prefectus
spiritus in domo religiosa.

Pater noster, qui es in celis.

I. D^eus Patrum nostrorum, & Domine mi-
sericordiae, ex quo omnis paternitas in
celo & in terra nominatur. Ephes. 3. Ecce ego

L 2

in

Pars tertia

244 in Spiritu filiali clamo ad te pro filiis meis , quos dedisti mihi . Joan . 17.

2. Vide Pater misericordiarum , quia posuerunt me custodem in hac vinea . Cant . 1, Qui meam ipsius vineam non custodi . Respice tamen ad orationem servi tui . Tu enim mihi dedisti has animas . Ego autem sum velut puer parvulus , ignorans egressum & introitum meum , 3. Reg . 3.

3. Da mihi obsecro sedium tuarum assistricem sapientiam . Sap . 9. Da cor docile , ut ingrediar , & egrediar coram hoc populo tuo . 3. Reg . 3. Rogo te pro meis , ut sis illis in Patrem , & illi sint tibi in filios . Quia pater & mater dereliquerunt eos . Ps . 26. Tu autem Domine assumpisti eos , & collocasti eos cum Principibus , cum Principibus electi populi tui . Ps . 112.

4. Pater juste , fac corda omnia meorum templa mundissima , ut tu cum Filio tuo & Spiritu S. ad eos venias . Mansionem in eis tanquam cœlis tuis facias . Joan . 14. Et cognoscant omnes in lætitia cordis sui . Quia tu Pater noster in medio nostri sanctius Israel . Sophon . 3.

Sanctificetur nomen tuum.

1. Pater sancte , quos dedisti mihi , de mundo non sunt , & ego de mundo non sum . Joan . 17. Sanctifica igitur eos in veritate , ut nomen tuum in iis sanctificetur . Ibid.

2. Hac est vita æterna , ut te Deum verum cognoscamus . Joan . 17. Timeamus , colamus , amemus , & sanctificemus . Rogo itaque pro meis , ut hæc vita in eis sit , & veraciter sanctificantur .

Solide devotionis exercitia. 245

fident nomen tuum sanctum & gloriosum in secula.

Dan. 3.

3. Pater sancte, abyssus omnis sanctitatis, da ut tuâ gratiâ prior ego sanctificem me ipsum, & mei sanctificati sint in veritate. Joan. 17. Et qui justi sunt, iustificantur adhuc, & qui sancti sunt, sanctificantur adhuc. Apoc. 22.

Adveniat regnum tuum.

1. R ex Regum & Domine Dominantium, rogo; ut quos dedisti mihi, tu ipse regas eos, & extollas illos usque in aeternum. Hymn. SS. Ambros. & August.

2. Reges gentium dominantur eorum, & qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. Luc. 22. Non ita erit inter nos. Rectorem me posuerunt, nolo extolli, sed cum gratia tua ero quasi unus ex eis. Eccli 32. Non dominans in populo, sed quasi forma gregis factus ex animo. I. Petr. 5.

3. Tuum unius regnum veniat super me ac meos. Luc. 1. Tibi serviatur ab omnibus nobis in sanctitate & iustitia coram te omnibus diebus vitae nostrae; quia tibi uni servire regnare est. Ut tandem, ubi tu es in regno tuo, mei sint mecum, & videamus claritatem tuam, & quam dedisti unigenito tuo. Joan. 17.

Fiat voluntas tua.

1. Ecce Domine populus tuus iste elongavit fangiens. Ps. 54. & mansit in consilio iustum & congregatio. Ps. 110. Ut faceret voluntatem

ratem tuam bonam, beneplacentem & perfectam.
Rom. 12. Mirifica obsecro omnes illorum voluntates. Pl. 15. in sanctissimo tuo beneplacito,
ut in veritate vocari possit voluntas tua in eis.
Is. 62.

Vide Domine, filii mei filii excusorum, &
scut sagitta electa in manu potentis. Ps. 126. Evi-
brantur, excutiuntur a te ad hominum corda
amore tuu, saucianda. Excusere se ab omnibus,
qua ad contrariandum voluntari tua possent in-
ducere, excutiuntur, vel persecutionem patiun-
tur a tuis hostibus. Sint in omnibus viri volun-
taris tuae; & quia certius eam implere non pos-
sunt quam obediendo Superioribus, da, ut S.
obedientiae & resignationis jugum tollant super
se. Matth. 11. Et discant a te Domine JESU,
quia tu obediens fuisti usque ad mortem, mortem
autem Crucis. Philipp. 2.

3. O Domine sicut fuerit voluntas tua in calo,
sic fiat. 1. Machab. 3.

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.

1. **E**ja Pastor bone, cognosce oves tuas, & cog-
noscant te tua. Joan. 10. Pasce gregem
tuum in brachio tuo. Congrega agnos in pascuis
uberrimis. Ezech. 34. Pasce eos in montibus
excelsis Israel.

2. Ecce Domine, quos dedisti mihi, profu-
gi a facie mundi in maligno posui. Joan. 5. non
eriduo tantum, Marc. 8. sed in omni vita susci-
tent te. Quomodo igitur potes non misereri
super turba hac Luc. 12. ut cetera omnia non ad-
jiciam

sicias querentibus primum regnum Dei , & justitiam ejus, Providentia tua Pater pascat & gubernet filios tuos, quia tu bonus es, neque patenteris, ut sit inopia, querentibus te Domine. Ps. 33.

3. Domine Subditi mei non sunt de numero eorum, qui appendunt argentum non in panibus, & laborem suum non in saturitate Il. 55. Justitiam & veram perfectionem esuriunt filii mei. Matth. 5. Eligunt operari cibum , non qui perit, sed qui permanet in vitam eternam. Joan. 6. Ejusmodi cibus gratia tua, SS. Sacmenta tua. Eloquia tua dulcia fauibus nostris super mel & favum. Ps. 118. Obsecro Domine , nunquam obliviscar cum filiis meis comedere panem hunc. Ps. 101. Quotidie concalescat cor nostrum intra nos, Ps. 38. & in meditatione nostra exardescat ignis ille , quem venisti mittere in terram. Luc. 12. Sic fiet ô Pastor bone, maximè si pane vita, quod est corpus tuum , dignè saturemur , & ex cella vinaria (in quam nos introducis Cant. 1. propinando sanguinem tuum) caritate erga te inebriemur. Fiet inquam , ut sicut adipe & pinguedine repleatur, Ps. 62. & delectetur in crassitudine anima nostra. Il. 55.

Et dimitte nobis debita nostra , sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.

I. Si peccaverint aliquando in te filii mei (non enim est homo super terram , qui non peccet , & septies in die cadit justus) operi manuum tuarum ô Pater porrige cito dexteram tuam. Job. 14. Ut erigas elisos, Ps. 145. & alliges contingen-

tiones eorum. Ps. 146. Nec regnet peccatum in mortali nostro corpore. Rom. 6.

2. Noli permettere Domine, ut subditi mei spernant medica Eccli 19. & paulatim decident, & maneant. Fiat in illis supra modum peccans peccatum. Noli permettere, ut abyssus abyssum invocet. Ps. 41. Vel simul abyssus peccati abyssus nihilicitatis, & dilecti tui faciant in domo tua scelera multa. Jerem. 11. Interim abyssum infinitam divinæ misericordiæ jugiter inventent.

3. Pater juste tolle de hoc regno tuo omnia scandala. Matth. 13. Purga & perfice Ps. 79. palmitem, vineam tuam, ut fructum plus afferat. Joan. 15. Ne sint obsecro inter filios dilectionis tuæ ira & indignatio. Ephes. 4. Nec radix amaritudinis sursum germinet. Habac. 12. Sed de cordibus suis remittant sibi mutuas offensiones, sintque consummati in unum, sicut tu cum Filio tuo & Spiritu S. unus es. Joan. 17. Et cognoscat mundus; quia natio nostra obedientia est & dilectio.

Et ne nos inducas in tentationem.

1. **P**rotector potentiae, firmamentum virtutis, tegumen ardoris, & umbraculum meridiani. Eccli 34. obumbra quæso per gratiam tuam super capita filiorum meorum in die tam periculosi & continui belli. Ps. 139.

2. Quod si fortè tentatio apprehenderit I. Cor. 10. quemquam ex eis, quos dedisti mihi de mundo. *Festina Domine*, Ps. 69. ut fias ei
adju-

adjutorium casus. Eccli. 34. Eripe illum de luto,
ut non infigatur in profundum. Ps. 68. Nec tra-
datur à desiderio suo peccatori. Ps. 139. Et abeat
vagus in via cordis sui. Is. 57. Et pereat de via
iusta. Ps. 2.

3. O Christe crucifice protege Ps. 26. visce-
ra mea in aperto latere tuo, in abscondito vul-
nerati cordis tui. Defende illos sub regmine,
velamine, asylo alarum tuarum in Psalm. variis.
Sint illis urbs refugii Jos. 21. vulnerata tua. Fo-
ramina petra Exod. 33. Sicque Accusator fratribus
nostrorum Apoc. 12. Frustra jaciat rete ante ocu-
los pennatorum. Prov. 1.

4. Pater sancte, quia commisisti mihi has
animas. Da, ut cum cura vigilem super eas tan-
quam rationem pro iis redditurus. Hebr. 13. Di-
ligenter considerem, agnoscam vultum pecoris mei.
Prov. 27. Nec ignorem astutias inimici contra
filios meos. Simus obsecro, quotquot in sub-
limitate, tuâ voluntate, positi sumus, 1. Tim. 2.
velut pii Samaritani in lenitate & mansuetudine
suscientes infirmos, infundentes vinum & ole-
um in vulnera Luc. 10. tentatorum. Infunde
nobis scientiam Pastor bone consolidandi in gre-
ge nostro, quod infirmum est, quod confra-
ctum est alligandi, quod abjectum est reducendi.
Ezech. 34. Ne, quos dedisti nobis, perdamus
ex iis quenquam, nec sit in numero nostro filius
verditionis Joan. 17. degenerans ab excelsis co-
gitationibus filiorum Dei, factusque in ruinam,
& devorationem bestiarum agri. Ezech. 34.

Sed libera nos à malo. Amen.

1. Deus adjutor noster in æternum serua eos,
quos dedisti mihi in nomine tuo. Rogo
inquam, Pater sancte, ut serves eos à malo. Joan.
17. sive reatu culpæ & pœnæ.

2. Amen Pater juste fiat, fiat, quod peto;
quia complacuit tibi in corde meo suscitare pro
filiis meis concupiscentias sempiternas.

3. Oro te per illud elogium filii tui ignitum
vehementer Ps. 118. quando transitus ex hoc
mundo ad te Patrem suum pro suis, qui erant
in mundo, rogavit cum lacrymis & clamore va-
lido. Hebr. 5. Exaudi desideria cordis mei, &
dirige me in custodia gregis mei, ut ego & illi
pariter serviamus tibi in corde perfecto. Donec
te Deum Deorum videamus in Sion. Ps. 83.

N.B. Licet parva detur mora Prelato orandi.
Tamen, quia pro aliis debet ex officio orare, da-
tur ei quandoque propter alios copiosior orandi gra-
tia, ut quibus prodest agendo, possit etiam orando
prodest. S. Bonavent, de sex aliis cap. 8.

§. i dus,

De peculiaribus aliquot devotionis exercitiis erga
B. V. Dei Matrem.

P R A X I S P R I M A.

Consistit in devota recitatione Officii Im-
maculatae Conceptionis. Sicut enim hoc
Dei

Dei donum præcipuum est decus Deiparæ , ita
ejus cultus est ipsi gratissimus , nec ab homine
Societatis is sanè negligendus est ; cùm per eum
impetretur donum castitatis. Officio subjungi
possunt *Orationes sequentes tres.*

Prima.

A Bæterno in æternum immaculata in mente
Dei , sine macula concepta , nata, concipi-
iens, pariens, moriens Dei Mater augustissima
Maria. Fiat cor meum immaculatum , ut plus
amet, honoret te , apud omnes extollat te plus,
quam ulla unquam creatura possit offendere te.
Tu inchoasti, impetra , ut ego finiam vitam sine
macula. Per immaculatam Conceptionem,
Nativitatem, Mortem , ac æternitatem tuam fe-
licissimam te obsecro. Exora cordi meo illam,
quæ ad benè agnoscendum ac videndum Deum
requiritur, munditatem. Habeam cor , quod
cordis tui sancti amores omnes offerat pro se Fi-
lio tuo IESU Christo. Omnes terreni amores
habent maculas suas , & ipsi sunt macula. Do-
ceat me cor tuum amores immaculatos æternos.
Non sum dignus amare, laudare te , sed tu dig-
nare sincera clientis ac filii tui suspiria acceptare.
Amen.

2da pro Societate.

A Mabilissima Virgo Maria congregationum
omnium sanctorum , ac præcipue religio-
sarum , quæ sub tua protectione militant , &
favore tuo disciplinam ordinis servant , vere
Mater & Patrona. Memor esto hujus minimæ
Societatis dilectissimi Filii tui D. N. J. C. quam
posse-

252 *Pars tertia*

possedit ab initio, & sub pallio tuo contra omnes adversantium impetus custodis, quamque ob propagatum immaculatae Conceptionis tuae cultum prærogativâ castitatis à filio tuo imperatâ decorâsti. Promove & serva illam semper in nomine tuo, nosque clientes ac filios tuos misericorditer respice. Paupertate, castitate, caritate, sinceritate, humilitate, fortitudine in agendo ac patiendo pro Dei gloria, zelô animarum, orationis spiritu, & tenerâ ac constanti erga Immaculatae Conceptionis tuae Mysterium devotione conspicuos effice, atque ab omni malo præsertim relaxationis instituti defende. Amen.

3ria vicujus te indies B. V. dedicas.

Sancta Maria Mater Dei & Virgo, ego N. peccator vilissimus, & undequaque purissimo conspectu tuo indignissimus, impulsus desiderio tibi serviendi, ac fretus pietate tuâ singulari, coram benedicto filio tuo & curiâ cœlesti universâ dedico me tibi hodie in servum & mancipium tuum, eligoque te in singularem meam Dominam, Matrem & Advocatam; & firmiter propono, me nunquam te derelictum, sed semper honorem tuum, & maximè Mysterium Immaculatae Conceptionis tuae in primo Conceptionis momento defensurum. Te itaque Virgo sacrosancta per sanguinem unigeniti Filii rui JESU Christi oro, ut me in servum perpetuum admittere digneris, adisque mihi in omnibus necessitatibus meis, nec me deseras in hora mortis meæ. Amen.

Post

Post orationem hanc reflekte paulisper, quid
hodie specialiter in honorem B. V. agere, pati,
&c. velis.

PRAXIS SECUNDA.

Consistit in quotidiana devota recitatione
Litaniarum Lauretanarum. Cui subjun-
guntur consuetæ preces: *Sub tuum præsidium,*
Ecce. Item tres salutationes Angelicæ totidemque
oratiunculæ sequentes.

Post 1. Ave Maria.

O Domina mea S. Maria, sicut Deus Pater
per omnipotentiam suam te potentissimam
effecit, ita quæso mihi adsis in hora mortis
elongando à me omnem contrariam potesta-
tem.

Post 2. Ave Maria.

Sicut Filius Dei tantâ te cognitione & claritate
dignatus est, ut totum cælum illumines, ita
in hora mortis animam meam cognitione fidei
sic illustres ac corroboreres, ut nullo errore aut
ignorantiâ pervertatur.

Post 3. Ave Maria.

Sicut Spiritus S. suum amorem tibi plenè infa-
dit, ita tu in morte dulcedinem amoris di-
vini mihi instilles, ex quo omnis amaritudo red-
datur mihi suavissima. Amen.

P R A X I S T E R T I A.

Consistit in crebra gratiarum actione Deo contestanda pro B. V. nobis in Matrem datâ, beneficiis ipsi, & per ipsam toti mundo concessis, in amorosis affectibus erga ipsam, ejusque imitationem, quæ exprimuntur in orationibus sequentibus.

I. *P*ater noster gratias ago tibi pro Matre, quam dedisti JEsu filio tuo pro nobis, ô verè in infinitum infinitæ ad amandum liberalitatis Deus. Gratias ago tibi, quod, cum mererer, ut contereres me propter *ad inventiones* meas *pessimas*, quibus reliqui te, tu tamen notas feceris in populis *ad inventiones* tuas, & ex nova misericordia tua redundantia Mariam filii tui Matrem, amoris tui Mysterium pro tessera felicitatis dederis mihi in Dominam ut servo, in Patronam ut clienti, in Matrem ut filio. Da, ut illi sim servus fidelis, devotus cliens, obediens filius, ita ut sunt illi, quos amas.

2. *G*ratulor divinitati, amori, liberalitati tuae Deus Mariae Creator, & gratias ago tibi pro gratia omni & gloria, quâ illam ornâsti. Gratulor tibi Domina de amore, quo à Deo amaris, & illum amas, deque omni dignitate in cælo & in terra, miraculis in tui honorem patratis, imaginibus, libris in tui laudem scriptis, sculptis, impressis, & quidquid in eundem finem fit, factum est, fiet. Per omnia illa rego, impetra mihi, ut sanctè amem te, & amer

amer à te usque in finem , sicut ii , quos maximè amâsti.

3. **H**Æc est voluntas tua mi Deus , qui nos totos teste Bern. voluisti habere per Mariam ; ut illam totis medullis cordium, totis præcordiarum affectibus veneremur. Fiat voluntas tua Deus, da, quod jubes. Da, ut illam tuo exemplo amem , qui illam adeo honorâsti. Da , ut illam plus amem , quam illam oderint omnes Diaboli , & omnes Hæretici, omnesque inimici tui. Et ita colam, amem, sicut amârunt illi, quos istâ gratiâ maximè honorâsti.

4. **D**omine JESU , qui facit voluntatem Patris tui , ipse mater tua es ; ut dixisti. Da, ut in hoc imiter Matrem tuam. Ut ita audiā verbū Dei , & custodiā illud , ita faciam omnēm voluntatem Patris tui , ita te Mariæ filium in sanctissimo Sacramento tractem ; sicut fecit illa , cuius beatus venter , qui te portavit , & ubera , quæ suxisti. Amem te corde illius, illam tuo.

5. **G**ratias tibi ago Deus meus pro beneficiis orbi universo per Mariam destinatis. Da ut in amanda illa imiter JEsum , & omnes Sanctos tuos, quos in exemplum dedisti nobis. Da ut , quæ de illa in illorum gestis lego vel audio, vel quæ tu mihi inspirare dignaris , conservem in corde meo , pro posse meo imiter , & aliis quoque id persuadeam. Utinam possem illam colere omnibus mundi thesauris illius honori impensis , & cordibus omnium verorum suorum Clientum,

6. Sancte Josephe, castissimæ Virginis castissime Conjux, qui tam fideliter ei in nativitate Christi, nutritione, itinere in Ægyptum, reditu in Judæam, indagatione per triduum Jerusalem adstitisti; & ab ipsa vicissim usque ad ultimum vitæ tuae halitum tam copiosam consolationem accepisti. Sancte Joannes Baptista, qui ad Mariæ vocem in utero exultasti. Sancte Joannes Apostole, qui illi à Crucifixo JESU in filium datus, illam ab eodem in Matrem & in tuam accepisti. Sancte Gabriel & singuli ac omnes Angeli seu Custodes Mariæ seu Ministri, qui nocte, Virginis parientis cecinistis, Pastoribus gaudium magnum evangelizastis, Josepho locuti estis, & quid ei ratione Virginis facendum intimastis, & qui omni modo Beatissimæ Virgini servivistis, & illius clientes ad illam verè amandam erudivistis. Gratias ago vobis omnibus & singulis, & rogo, ut juvetis me, ut illam ita colam, ut meus erga illam & amor & cultus sit maximè gratus Deo & ipsi Matri Dei.

7. D'omina, per omnem tuam gratiam & gloriam te rogo. Impetra mihi, ut meus erga te amor semper crescat, & alios ad te alliciat. Ut purissimam tuam humilitatem, modestiam, caritatem, constantiam, prudenteriam, pietatem perseveranter imiter, de te assidue legam, audiām, cogitem, loquar, juvenes, senes, viros, pueros, summos, imos utrinque sexus sive in Concione ad populum, sive in familiarī discursu & conversatione ad tui amorem, venerationem ac devotionem maximè erga Mysteria.

Mysterium Immaculatæ Conceptionis tuæ efficiator instigem, Sanctos in te colendo imiter, tibi addicatos in terra, purgatorio, cælo præcipue amem, familiam tuam, S. Annam Matrem tuam, S. Joachim Patrem tuum, S. Josephum Sponsum tuum, & super omnia Filium tuum D. N. J. C. unicè diligam. Te operibus pœnitentiæ ac mortificationis, te scriptis, oratione, in imaginibus, in festis, & omnibus exaggeratae erga te pietatis instrumentis honorem, eos, qui aliquid pro tua gloria faciunt, & ea, quæ faciunt, favore, amore, honore prosequar. Modos, quibus Ecclesia Dei te honorat, exquisitè obseruem, te cum omnibus caris tuis frequenti oratione jaculatoriâ salutem, nihil consilii capiam te inconsultâ, modos te colendi adnotem, inspirationibus obsequar, pro augendo tuo in Ecclesia Dei cultu, & maximè propagatione cultûs Immaculatæ Conceptionis tuæ ferventer orem, & nihil non intentatum pro honore tuo relinquam. Tibi me, cubiculum, domum, patriam, hanc urbem, agonizantes omnes, potissimum in hac domo, singulas meas horas, dies, hebdomadas, menses, annos mortis meæ, tempus ex toto corde dedicem, teque omnibus piam ac benignam custodem supplex præficiam, ex amore tui ad solidam virtutem me duci sinam, opera bona per te filii tui ac tuis meritis uniam, & Deo singula, quæ unquam cogito, dico, facio cum corpore & anima, omnibusque ejus potentiis perfecte offeram. Te virtutis Magistrum, altricem, normam ita, ut Deo gratissimum erit,

erit, ad summam ejus gloriam sequat, ubique & in omnibus, injurias tibi illatas vel inferendas omni officio pietatis sarciam, & viribus totis per me aliosque propulsem. Te his omnibus, & omnibus, quos mihi Deus per te suggestere dignabitur, modis, corde, lingua, opere amem, colam, reverear ut Dei Matrem; denique optimè & flagrantissimè atque constantissimè amem Deum in te, & te in Deo propter Deum, atque ab illo ac te amer, moriarque morte verè Deum, verè te amantium; & in beatissima eternitate gratuler Deo de te, & tibi de Deo, & unâ tecum illum videns in lumine viventium, & amans & laudans dicam: *Alleluja. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Gloria Patri & Filio, & Spiritui S. sicut erat in principio & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.* Hæc & similia ex intimo corde evibabo crebriùs ad majorem SS. Trinitatis, Deiparæ, omnium Angelorum & Sanctorum gloriam, & solidum ultimi agonis mei solarium.

Praxis quarta consistit in devota recitatione Rosarii, cuius variae praxes vel modi ad maioris devotionis augmentum à viris piis inventi sunt.

Primus Modus orandi Rosarium cum reflexione ad 15. Mysteria.

Primus orandi Rosarium Modus reflectit se super quindecim præcipua Mysteria Christi
Do-

Domini & S. Matris ejus, in singulis autem decadibus & granis, ad quæ oratur *Ave Maria*, post hæc verba *benedictus fructus ventris tui Iesus* unum ex his mysteriis subjicitur. Quinque ex his vocantur *gaudiosa*, ut *Annuntiatio*, *Visitatio*, *Nativitas Christi Domini*, *eiusdem presentatio*, *eiusdemque in templo inventio*. Alia quinque dicuntur *dolorosa*, ut *Oratio Christi Domini in horto cum sudore sanguineo*, *Flagellatio*, *spinea Coronatio*, *Crucis Bajulatio*, & ipsa *Crucifixio*. Alia demum quinque vocantur *gloriosa*, ut *Resurrectio D. N. J. C. Ascensio*, *Sessio ad dextram Patris*, *Missio Spiritus S. Assumptio ipsius B. V. & gloriosa ejus in cælis Coronatio*. Prout jam varium est tempus anni. Sic hæc Mysteria inter recitationem Rosarii recoli possunt. Et ut magis accendatur *devotio*, *distractiones cohibeantur*, & cum fructu oretur Rosarium, Post quamlibet decadem hæc duo observa. *Primo.* Perpende breviter Mysterium illud, quod ad decem grana recoluisti, & prorumpe in convenientes Mysterio affectus gaudii, doloris, exultationis. *2do.* Necessitates aut miseriam, quâ premeris, Christo Domino ejusque amantissimæ Matri propone, & remedium pete per ipsum illud gaudium, dolorem, vel gloriam, quam ad decem grana expressisti. Et sic perge ad recitationem sequentis decadis.

*2dus Modus reflectens ad sex præcipuas
B. M. V. virtutes.*

Secundus Modus orandi Rosarium est meditari & venerari virtutem aliquam B. V. in singulis decadibus. V. g. *in prima* summam B. V. humilitatem. *In 2da* puritatem ab omni etiam originali, veniali peccato, & cujuscunque imperfectionis nœvo. *In 3ta* perfectissimam obedientiam. *In 4ta* admirabilem in crucibus & adversis patientiam. *In 5ta* ardentei ejus erga Deum & homines caritatem. *In 6ta* orationis & contemplationis studium, & ut id cum majore merito & fructu facias. Post quamlibet decadem respira paulisper, & hæc tria observa. Primo vivaciter intuere heroicos actus, quos ipsa Virgo circa singulas virtutes exercuit. Admirare ejus sanctitatem, gratulare & gaude de illa. *2dō.* Conjice oculos in ejusdem virtutis defectum, quem in te deprehendis, simulque in culpas tuas, & desuper magnum pudorem & humiliationem concipe. *3tio.* Fac serium propositum B. V. in hac illa virtute imitandi; & ad id per ejus intercessionem gratiam à Deo postula. Exprimitur autem virtus B. V. post hæc verba S. Maria addendo *humillima, p̄fissima, &c.*

3tius Modus reflexio ad beneficia à Deo accepta.

Tertius Modus continet meditationem beneficiorum à Deo acceptorum v. g. *in prima decade* post verbum *Jesus* beneficium creationis.

nis, In 2da Conservationis & gubernationis,
In 3ta Redemptionis, In 4ta vocationis ad fidem Catholicam, religiosum statum, &c. In 5ta Justificationis saepius per Sacramentum Confessionis reiteratae, beneficiorum item aliorum particularium. In 6ta glorificationis in cælo; quam Deus tibi ab æterno præparavit, & quæ te in æternum fruiturum speras. Et similiter post quamlibet decadem altius idem beneficium paulisper ruma, & prorumpe in congruos affectus gratiarum actionis, contritionis fac propositum hoc illud beneficium melius imponerum agnoscendi, ejusque finem assequendi,

4tus Modus reflectere ad peccata & 4. novissima;

Quartus Modus cuiusdam hic erat. Habant Rosarium ex quinque decadibus. Quorum prima decem minora grana erant diversi coloris, & in ea post verbum IESUS recabat in memoriam multitudinem & diversitatem peccatorum suorum, & petebat veniam. In 2da decade, cuius grana pallidi erant coloris post verbum IESUS cogitabat de primo ex 4tuor novissimis scilicet morte, quomodo se ad eam scilicet indies præpararet, & petebat. Ut tunc IESUS esset ei IESUS sive Salvator. In 3ta decade, cuius grana erant rubra, post verbum IESUS recolebat flagaturum per ignem mundum, & extremum diuinum judicii, & petebat à dextris tunc collocari prævio propitio judicio particuli. In 4ta decade, cuius grana erant nigra post verbum IESUS descendebat in inferni igneas tene-

tenebras vivens , ne descenderet mortuus. In
5ta decade , cuius grana erant tūm aurei tūm
cœrulei coloris post verbum *Jesus* oculos men-
tis attollebat in cælum , & mox in affectum gau-
dii , mox ardoris desiderii , mox doloris de cæ-
lo-toties per peccatum perditio prorūmpebat.

*stus Modus cum omnibus Angelis & SS. laudare
B. V. & per septem decades.*

Quintus Modus orandi cum fervore & ala-
critate Rosarium est hic. In prima decade
conjungis te Choro Angelorum dicens : Ave
Maria Regina Archangelorum & Angelorum.
Post verba Sancta Maria dicis : Decies millies
benedico ac laudo te cum Angelis & Archangelis
hic in terris , postmodum te in æternū lauda-
turus in cælis in hunc finem Mater Dei ora pro
nobis &c. In 2da decade conjungis te Patriar-
chis , Prophetis , & omnibus Sanctis veteris
testamenti dicens : Ave Maria , Regina Patri-
archarum , Prophetarum , omniumque V. testa-
menti Sanctorum. Post verba Sancta Maria:
Vigesies millies benedico te ac laudo cum Patriar-
chis , Prophetis , omnibus SS. V. testamenti hic in
terris , & postmodum in eternum te laudaturus
cum illis in cælis. In hunc finem Mater Dei ora
pro nobis &c. In 3ta decade conjungis te Apo-
stolis , Evangelistis , aliisque Domini Disci-
pulis. In 4ta conjungis te Martyribus. In
5ta Confessoribus. In 6ta SS. Virginibus,
Viduis conjugatis in cælo regnabitibus. Et ad
Ave Maria salutas illam tanquam Reginam Apos-
tolorum

þorum, Martyrum, Confessorum, Virginum.
Et post hæc verba *Sancta Maria* ascendendo in
qualibet decade dicis : Trigesies, quadragies,
quinquages, sexagies millies benedico ac laudo
cum *Apostolis*, cum *Martyribus*, &c. aeternum te
cum iis laudaturus in celis. In hunc finem Mater
Dei ora pro nobis peccatoribus nunc & in hora
mortis nostra. Amen.

In septima decade totum cælum commoves,
& post *Ave Maria* dicis : *Regina Angelorum*,
Patriarcharum, *Prophetarum*, *Apostolorum*,
Martyrum, *Confessorum*, *Virginum*, & omnium
in lege naturæ, scripta & gratiæ Sanctorum. Post
verba *Sancta Maria* imaginaris tibi, quod om-
nes hi in Choros divisi in aureis sedilibus seden-
tes simul assurgent, inclinent se Reginæ cæli,
adorent Christum & SS. Trinitatem, dicisque :
Laudo te cum his omnibus, & in aeternum centies
millies te laudare, *Filium tuum & Deum Tri-*
unum adorare, eoque tecum in aeternum frui de-
sidero. In hunc finem Mater Dei ora pro nobis
peccatoribus, &c.

Demum quotiescumque dicis *Ave Maria* sive
in recitatione Rosarii sive alias, id semper de-
votè fiat. Primo. Quia hujus salutationis Au-
tores sunt Angelus usque ad verba *Dominus te*-
cume inclusivè. Elisabeth inclusivè usque ad
verba *Benedictus fructus ventris tui*. Sequenti-
um vero sancta Mater Ecclesia. 2dò. Quia
laudes summas benedictæ Deiparæ in compen-
dio complectitur. 3tio. Quia nil B. V. gratius
est, maximè si post verba *Ave Maria* addas quo-
que :

que: *Immaculatè concepta in primo conceptionis momento.* Sanctæ Mechtildi cogitanti, quæ precatio B. Virgini gratissima esset, illa ei apparuit cum his aureis in pectore litteris *Ave Maria, gratia plena. Dominus tecum.* Per *Ave* inquietabat, dedit mihi Deus Pater potentiam, ut superarem omne peccatum. Per *Maria* Filius dedit sapientiam, ut sim sydus cæli, terræ ac maris Domina. Per *gratiâ plena* Spiritus S, ita me fecit plenam gratiâ, ut, qui me quærerit, gratiam inventurus sit, quæ semper effluat. Magnum etiam sentiet in morte solatium Cliens Marianus, si quotidie cum singulari devoteone ac confidentia hæc verba exprimat: *Eia ergo Advocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos converte.*

*Modus recitandi coronam in honorem s.,
vulnorum Christi.*

Ad crucem Coronæ dic *Gloria Patri & Filio & Spiritui Sancto.* Ad majus granum ante tria parva adora caput Christi, & dic: *O bone Iesu exaudi me, intra tua vulnera absconde me.* Ad tria grana parva recolens animo tres clavos, quibus Christus Crucis affixus est. Dic: *Eia Mater istud agas, Crucifixi fige plagas cordi meo valide.* Porrò ipsa corona constat s. partibus. Quælibet pars quinque granis minoribus & uno majore. Ad majus granum recitatur *Ave Maria* in honorem afflictissimæ Deiparæ filio patienti condolentis, cuius animam sub Cruce ideo pertransivit gladius. Ad minora grana singula ora-

Solida devotionis exercitia.

269

oratur Pater noster. In prima parte in honorem S. vulneris pedis sinistri, petiturque ex contrito corde peccatorum venia. In 2da parte in honorem vulneris S. pedis dextri. Et petitur gratia resistendi temptationibus, vitandi pericula, occassiones peccatorum, & in virtutibus progressiendi. In 3ta parte in honorem vulneris S. manus sinistra. Et petitur ab æterna damnatione & à loco, ubi in extremo die stabunt damnati à sinistra Judicis, liberatio. In 4ta parte in honorem S. vulneris manus dextra. Et petitur magna cum fiducia æterna beatitudo. In sta parte in honorem S. vulneris lateris. Et petitur, ut usque ad ultimum vitæ halitum in eo & corde JESU habitare tibi liceat, & obtineas sincerum ac constantem JESU ac Mariæ amorem. Ex haec tenus allatis patet nil superstitioni, ut criminantur Sectarii, contineri in devota recitatione Rosarii, sed eam servire in ordine ad mysteria fidei nostræ magis magisque inculcanda, quæ hominem à peccatis abstrahunt, & ad virtutem solidamque devotionem impellunt. Ecclesia Mater nostra hoc ipsum in officio solennitatis Rosarii docet sequenti oratione.

Deus, cuius Unigenitus per vitam, mortem & resurrectionem suam nobis salutis æterna præmia comparavit. Concede quæsumus, ut hæc mysteria sanctissimo B. M. Virginis Rosario recolentes & imitemur, quod continent, & quod promittunt, assequamur. Per eundem D. N. I. C. Amen.

M

S. 3tius.

§. 3^{ti}ns.

*Orationes ad Angelos ac sanctos Patronos.
Ad Angelum Custodem.*

Oblecro te Angelice Spiritus Custos ac Tutor meus fidelis, ut me custodiæ ac protectiōi tuæ ex divina bonitate commissum in via pacis, prosperitatis & salutis hodie semperque dirigas, atque ab omni spiritu malo, graviue tentatione defendas.

Nōsti mi dulcissime Custos, quod conditus sim ad Dei ipsius Angelorum & hominum creatoris imaginem, quodque mihi quā homini ex corde faveris, ut redimerer per Deum hominem, & hic meus Redemptor non tantum, sed & benedicta ejus quā hominis mater exaltarentur super omnes Angelorum choros. Dum rebelles Angeli humanæ se naturæ subjicere nolentes præcipitati sunt in tartara. Jam præterea tu mihi ineffabili Dei benignitate ac providentia in curatorem & tutorem peculiarem traditus es. Et quorsum hæc omnia? nisi ut non perderet hostis invidia, quem tanta circumdat Dei bonditas & clementia. Assiste ergo tu mihi fideli custodiā, ne frustrentur in me tanta divina bonitatis insignia. Carissime Angele precor te per amorem clementissimi Dei, à quo cæteris Angelis reprobis de fastigio felicitatis suæ per superbiam corridentibus, tu unâ cum bonis in gratia & gloria servatus es, precor inquam, ut

ego te favente & curante sentiam auxilium illud
Dei per gratiam congruam, quo servar à lapsu
& periculis, in gratia verò sanctificante, bonis
que operibus, & Dei mei cultu ac amore con-
stans permaneam, donec ad visionem ejus in
cælesti patria perveniam, unâque tecum, & cum
Sanctis omnibus eum laudem & amorem per om-
nia sæcula. Amen.

Doleo, quod præsentiam tuam toties inho-
norarim, pro tot beneficiis ingratus extiterim.
Sed tu nihilominus supplicasti pro me apud
Deum, ut tanquam arborem infructuosam nec-
dum eradicari & in ignem mitti juberet. Et
me Deus ad tuas preces ex infinita bonitate sua
conservavit hactenus. Tu porrò perge me tue-
tri, & ad viam salutis ducere. Concilia mihi
Archangelum Michaelem, quando me post
mortem duces ad judicium.

Angele Dei, qui Custos es mei, me tibi
commissum pietate supernâ hodie illumina, cu-
stodi, rege, guberná maximè in articulo mor-
tis. Amen.

Vos sancti Throni, Dominationes, Potestates,
vos millions Angelorum, sancti Archangeli
Michael, Gabriel, Raphael imploro, ut mihi for-
titudinem, gratiam, medicinam contra omnes
hostes & morbos animæ meæ impetratis in vita
& in morte. Cogitate, quod gaudium acci-
dentale per totam æternitatem vobis augendum
sit, si ego quoque indignissimus peccator au-
geam numerum Electorum. Ego vestras præ-
rogativas, dona à Deo vobis data non nosco. Gra-

tulor tamen, quod sub initium creationis vestræ vos Deo subjeceritis, & antiquum serpente, qui volebat similis esse altissimo, ex celo exturbaveritis. Scitis, quomodo ille ex rabi & invidia erga humanum genus primum patrem nostrum deceperit, & per hoc totum humanum genus perdiderit. Scitis, quod vestra & nostra Regina contriverit caput ejus, & Dominus virtutum ac Rex gloriæ cælum pro hominibus clausum reserat. Intercedite obsecro, ut & ego sim inter illos, qui loco reprobatorum Angelorum occupabunt cælestes sedes. Pro vestra intercessione agam SS. Trinitati, Redemptori meo, & vobis gratias in æternum, Amen.

Orationes ad Sanctos Josephum, Joannem Baptistam, Ignatium aliasque V.C. seq. §. 6, ubi agitur de præparatione ad mortem,

§. 4tus.

De motivis & modis misericordiam animabus in purgatorio detentis exhibendi.

PRænotandum, quod omnia opera bona vel etiam indifferentia debitâ intentione convestita in statu gratiæ facta tres diversas habeant proprietates. Scilicet quod sint meritoria, interpretoria, satisfactoria. Nolo me hic immisce-
re Theologicis, de his proprietatibus, questio-
nibus. Sed me tantum & Lectorem pium ex-
stimulare volo ad intentionem sœpè sœpiùs per
diem

diem faciendam, quod offerre velim Deo, quidquid possum ex omni opere pro animabus in purgatorio certus, quod nec ex hoc, quod sit meritorium, nec ex hoc, quod sit impetratorum, nec ex hoc, quod sit satisfactorum, aliquid pro me perditurus, quin potius ingens pro tota æternitate lucrum habiturus sim.

Nam primò nil perdo hāc intentione factā ex eo, quod opus hoc, illud sit meritorium. Non enim offertur Deo pro animabus in purgatorio ita; ut pars mercedis, quæ tali à Deo operi promittitur, applicetur vel donetur animabus in purgatorio. Cūm enim merces uni & soli benè operanti promissa debeatur, non est in potestate ullius hominis partem mercedis à Deo sibi dandæ alteri communicare. Interim quod opus quodlibet Deo offeram pro solatio vel liberatiōne animarum in purgatorio ex motivo caritatis & compassionis erga eas, per hoc magna mihi causatur meritorum accessio. Si enim frigidæ potus datus sūtienti ex motivo supernaturali caritatis erga proximum æternam habet mercedem. Quod præmium non debo expectare à Deo? Si intentione jam dictā ante quodlibet opus factā, səpiùs renovatā aut levamen aut liberationem adferam uni animæ in purgatorio detentæ. Cujus minimus cruciatus exceedit omnia mundi hujus tormenta. Si panem famelico, nudo veste, pauperi stipendio, infirmum in carcere detentum visito, ager mihi in extremo judicii die Christus gratias, easdem, quas ageret, si ipsimet hoc caritatis officium

præstissimæ juxta illud æternæ veritatis oraculum. *Quod uni ex minimis fecistis, mihi fecistis.* Eadem ergo merces à Christo expectanda liberatâ animâ expurgatorio, quam haberem, si erga Christum ipsum hanc misericordiam exhibuisssem.

Secundo. Nihil perdo ex hoc, quod opus sit imperatorum. Si ante id hanc v.g. formem intentionem. Offero tibi mi Deus hoc opus in se bonum, vel in se idifferens, sed bona intentione convestitum. Ut impotrem à te pro me vel alio hoc illud beneficium, & simul: ut satisfaciam pro pœnis adhuc debitæ huic vel illæ animæ in purgatorio detentæ. Quin potius augetur in immensum vis imperatoria operis istius simul ex motivo tam excellentis caritatis facti, sicut augetur vis meritoria.

3tio. Transmissis variis hæc in re Theologorum sententiis, posito; quod nil pro peccatis meis satisfaciant, si omnem satisfactivam vim cuiusque mei operis animabus in purgatorio detentis dedicem. An non pro primo hic caritatis & misericordiæ actus ingentes mihi meritorum thesauros accumulat per totam æternitatem possidendos? nec imprudentia argui potest hac mea oblatio. An enim pro 2do cum hic actus reflexus ingentis sit meriti, reapse & consequenter simul ingentis pro me ipso erit satisfactionis cum illud Christi Luc. 9. fallere non possit. Remittuntur ei peccata multæ, quoniam dilexit multum. An non pro 3tio hic actus est unus ex nobilissimis misericordiæ operibus, & quidem excellen-

cellentia tantæ ut omnia misericordia corporalis opera simul sumpta facile transcendat. Si ergo eleemosyna corporalis à morte liberat, & ipsa est, quæ purgat peccata, & facit invenire misericordiam. Tob. 12. Et ipsa est, quæ animam dantis mundat juxta illud Christi Luc. 11. Date eleemosynam, & omnia munda sunt vobis. Quam vim satisfactoriam habebit hæc spiritualis nobilissima eleemosyna? quâ non corporis sublevatur miseria, sed anima ex acerrimis purgatorii tormentis eruitur. Quia non mundi thesauri aut terræ gleba, sed cæli dantur divitiæ; quia non rerum omnium creatarum & creabilium certa possessio, sed ipse Deus æternum possidendum datur animæ, qua sine me heri aut hodie ejus non fuisset facta particeps, sed hoc ipso tempore, quo jam infiutorum gaudiorum mari per visionem beatificam immergitur, etiamnum pœnâ damni & sensûs torqueretur, incessanter clamans: *Miseremini mei saltet vos amici mei, quia manus Domini terigit me.* Job. 19. Deum an non pro quarto inter præcipuos actus vim satisfactoriam habentes numeratur contritio? an non & hæc comitem potest habere actum animabus in purgatorio detentis apprime salutarem? dum scilicet considerans peccata mea (nota benè hanc piam praxin) quibus summum bonum offendit, Deumque infinites in honora vi, de honore Dei reparando sollicitus statuo per omnia & singula, quæ agam & patiar usque ad finem vitæ meæ, omnes, quas possum, animas ex purgatorio eripere, ut illæ eò citius

Deum pro me laudent & honorifcent. Certe
cum anima una plus in cælis honoris ac laudis
Deo possit tribuere, quam omnes in mundo.
Si eo quoque fine contritum cor meum Deo
offeram, intercurret purissimus erga Deum
amoris actus, & consequenter pœnæ pro pec-
catis meis debitæ minuentur. Nam universa do-
lita operit charitas. Prov. 10. Maximè, si sapientia
per diem ingeminem. *O si tam felix essem, ut
unam animam ex purgatorio liberarem.* Offero
tibi mihi Deus hoc ardens desiderium meum pure ex
amore tui, ut ab anima ista infinites laudis ci-
tius & ameris.

Sicut iam omne quod agis & pateris modo
explicato applicare potes animabus in purgato-
rio. Sic peculiares quoque preces ut Psalmum
De profundis, Officium Defunctorum, aliaque
persolvete poteris. Quæ Ecclesia hunc in finem
ordinavit, multam enim in communibus Ec-
clesiæ precibus fiduciam habeo. Justitiae distri-
butivæ etiam te memorem esse oportet, adeoque
earum præprimis animarum, quibus vinculo
sanguinis aut fraternitatis in Christo aut bene-
ficiorum titulo obstrictus es. Item quarum,
quod in purgatorio usque huc detineantur, cau-
sa es, vel quod nimium tibi desideriisque suis
indulserint, adhæserint, vel tu ipsis, vel quod
exemplo tuo ad hæc illa peccata, sensualitates,
inordinatos affectus, regularum transgressiones
devenerint.

In honorem Virginis immaculatæ conceptæ
etiam sapè pro illis serventer ora, quæ, dum in

mor-

mortali adhuc erant corpore , tenero devotionis affectu mysterium Immaculatae Conceptio-
nis coluerunt. Demum pro iis quoque indieg-
ota, quæ ab omnibus aliis maximè deserta sunt.

§. stus.

De misericordiæ operibus corporalibus & spiritua-
libus erga Vivos.

Quia hoc *Vade mecum tristariam divitium po-*
tissimum dedico viris religiosis, & pro do-
ctis explicatio aut tædiosa aut superflua est.
Hinc tantum peto 1mo, ut quæcunque demum
opera misericordiæ faciant, ea non faciant nisi
præmeditatè, & præviâ intentione, & ex mo-
tivo supernaturali. 2do. Ut eadem misericor-
diæ opera, quæ externis faciunt invisendo æ-
gros, iis ad mortem usque assistendo, ea cum
pati, si non majore fervore exhibeant suis in
*Christo Confratribus. 3ti. Ut in eleemosy-*n*ni*s*, si quas cum venia Superiorum suorum aut*
vi officii distribuendas habent, dandis ratio-
nem habeant majoris divinæ gloriæ, & majoris
inter eos, quibus eleemosyna danda, meriti,
non proprii critirii vel minus ordinari affectus,
& desuper etiam informationem aut consilium
experant, vel ultrò suggestum cum debito phleg-
mate suscipiant. Ne aliquando, dum mercedem
ab æterno Patre familias expectant, experian-
tur se omni præmio per se ipsos esse fraudatos,
imò & è contrario rationes severas ideo districto

Judici sedendas inveniantur. Homo religionis votis obstrictus hac in materia etiam præcavere debet, ne reus fiat laesi voti paupertatis. Contra id sine dubio peccat, si pecunias sibi commissas ita expendat, quasi proprietatem earum aut dominium habet. Tunc autem sic expendit, quando non expendit juxta voluntatem & potestatem sibi in hoc illove officio à Superioribus datam. Hi autem potestatem aliam non dederunt, quam ut intentioni fundantium ejusmodi redditus conformiter; nisi v.g. dentur, qui præ ceteris ob progressum in scientiis, in virtute, bonis moribus eos merentur. Hinc proprii cerebelli beneplacitum, inordinatus favor adulatio[n]e vel quovis alio titulo conciliatur hic prius eliminandus est. *¶* Et hi & qui tuncque alii, si mendicantibus his illis vel non possunt vel non volunt eleemosynam dare, obseruent, ut tranquillo ac sereno animo sine impatiencie ac ita motibus eani denegent. *¶* Demum obtine illud misericordiae gentis erga proximum aut confratrem suum maximi faciant. Quo quis sive aperte sive occulte benefacit illis, qui minus imò contrarium ab ipso prometiti sunt. Semper solidæ devotionis exercitium est, ubi sui ipsius victoria intercurrit. Hoc sapienti addicti, & nescio, quam de genuina devotione ac virtute ideam sibi formant. Præstat etiam esse potius liberaleram quam parcum erga eos, quorum operā uteris, ut sunt opifices, aurigæ, &c; quia hi adhuc tam honesti sunt, ut labo-

labore manuum malint lucrari viēum, quām
in turpi otio omni amandā veretindiā eum
emendicare. Hoc sāpē mihi inculcavit quidam
senex ex nostris prudentiā ac virtute conspicuus.
Idem pro ea, quā pollebat auctoritate, sācula-
res Dominos impensē hortabatur. Ut, qua-
cunque demum misericordiæ opera proximis
exhiberent, sedulō antecedenter purificarent
intentionem, & in eleemosynis v. g. observa-
rent *primo*, ne præcisè ob importunitatem men-
dicantis vel ex quocumque alio motivo naturali
eas dent, sed præmeditatè ex amore Dei, ne
mercede suā æternā fraudentur. *2dō*. In pin-
guoribus eleemosynis disperdiendis considerent,
quomodo ad maiorem Dei gloriam impendi pos-
sint. Sic sāpē præstat unum pauperem juvenem
vel puellam opificio aut studiis applicare, siqui-
dem indeoles boni quid spondeat, quām in in-
certum multis pingues dare eleemosynas, quas
an immoderato potui, lusui, aut luxuriæ, an vero
honestè impensuri sint, penitus ignoratur. *3tō*.
Ut, si quas pias meditarentur fundationes, eas
non different post mortem priūs executioni
dandas. Et cūm nummi, quibus tempore vi-
tae commodè carete possunt, eos post mortem
comitatuti non sint, conentur probare & ex-
periri tempore vitæ, an hæc vel illa fundatio
optatum ad Dei gloriam effectum sortitura sit.
Ut, si videant hoc illud non ritè observari, ad-
huc vivi eam in melius permutare possint. *4tō*.
Deum Pater iste consultus ratione legatorum
aut testamentorum ad causas pias faciendorum

ingenuè dicebat, quòd genuinus non esset teligiosus, qui consilientibus conaretur persuadere, ut suo monasterio, ordini hoc illud darent, & non priùs eos bene informarent. Ut ad causas quascunque pias assignata ex intentione & illo ex motivo darent, quòd multos illis meritorum & æternæ gloriæ thesauros compataret. Sic v. g. potest contingere, quòd cœlebs alias statuerit omnia sua relinquare contanguitatis. Quia verò ab iis offensus est, vel se offendit aut non pro merito coli putat, sibitò mutet thema, & ob aversionem erga suos det religiosis. Si aversio ista primarium impulsivum & motivum ad id fuit, quales in celo corona post se trahet? ergo in tali casu consultus ante omnia sit sollicitus, ne anima tam liberalis donatoris competentibus fraudetur æternis prœemiis.

Jam præter opera misericordiæ corporalia solida devotio etiam requirit spiritualia. Qualia sunt catechizare fudibus, instruere in fide & moribus instructione hâc maximè indigentes, tentatis ad peccata omni ope assistere, & ab iis, quantum fieri potest, proximum præservare, inter dissidentes procurare pacem &c. Similibus, qui studet, solidè devotus est. Et in hoc velim vel maximè prælucere PP. & MM. familias. Qui non tantum pro pto libus, sed & servis & ancillis suis per vigilare debent tanquam rationem desuper Deo redditari. Sicut ergo nis provident quoad corpus, ità vel maximè provideant quoad animam ut in catechesi, modò confundi, communicanci, preces matutinas vesper-

vespertinas persolvendi, examen conscientiae quotidie faciendi bene instruantur, & à mala societate, periculosa conversatione & peccandi occasionibus præserventur. Et sicut laudabile est, quod v. g. Mater-familias cotrigat in cubiculum vel sacellum domesticis ipsamnet preces vespertinas, & ad examen conscientiae requisita prælegat vel præoret, ut mulier faciunt nobiles Matronæ. Ita mirandum, quod sæpè Clerici in dignitatibus constituti de similibus misericordiae spiritualis operibus ne quidem cogitent, & idecirco sicut otiosos & bene pastos ita & impudicos servos habeant & arietillas, facti teste Apost. infidelibus deteriores, eo quod suorum & maximè domesticotum cunctum non habeant. Qui illam habent, & impigrè impendunt, illi viri misericordiae sunt, quorum pietates non defuerunt. Cum semine eorum permanent bona, hereditas sancta nepotes eorum, & filii eorum propter illos usque in aeternum manent. Sapientiam ipsorum narrant populi, & latrone eorum nuntiet Ecclesia. Eccl. 44. Quia per ejusmodi solidæ devotionis exercitia facti sunt divites in virtute, pulchritudinis studium habentes, pacificantes in domibus suis. Ibid. Sive patrem suorum cum Deo & inter se procurantes. Atque ex his & toto hoc capite allatis mihi bone Lector tandem colliges, quid per solidæ devotionis exercitia velim intelligi. Quidrum præcipuum ratione animæ tuis propriæ adhuc inculcandum restat.